

ZPRÁVODAJ

ČESKÉ KOORDINAČNÍ RADY
SPOLEČNOSTI PŘÁTEL NÁRODŮ VÝCHODU

PROSINEC 2004

4

Ozdravné a edukační pobyty

V letních měsících 2004 opět pozvala Společnost přátel národů východu k ozdravným a edukačním pobytům do naší republiky děti z Ukrajiny a Běloruska.

Na základě státní dotace poskytnuté Ministerstvem zdravotnictví ČR se uskutečnilo pět ozdravných pobytů pro děti krajanů, které žijí na Ukrajině v oblastech postižených černobylskou jadernou havárií a jeden pro stejně hendikepované děti z Běloruska.

Ve spolupráci s českými sponzory jsme již popáté pozvali na ozdravný pobyt i ukrajinské děti nečeského původu a díky dotaci Ministerstva zahraničních věcí ČR mohly vlast svých předků navštívit při edukačním pobytu i děti českých krajanů z „nečernobylských“ oblastí Ukrajiny.

Pobyty byly třítydenní, zúčastnilo se jich celkem 357 zahraničních hostů (z toho 332 dětí) a uspořádali jsme je ve spolupráci s okresními koordináčními radami ve Frýdku-Místku, Karvině, Příbrami, Šumperku, Ústí nad Orlicí a Vsetíně. Těmto OKR a všem jejich spolupracovníkům patří upřímné poděkování. Zejména pak paní Anně Martinkové, která se se svým kolektivem ujala organizace tří pobytů.

Uznání patří ale i všem, kdo k příznivým výsledkům přispěli: oběma ministerstvům, sponzorům, našim zastupitelským úřadům na Ukrajině a v Bělorusku, které zajistily výběr účastníků a vystavení víz, i řadě dalších partnerů.

Ceny do soutěží, dárky pro děti a pomůcky

pro volný čas a edukační část programu ozdravných a edukačních pobytů poskytl:

Český rozhlas 7 – Radio Praha
nakladatelství BRIO, s. r. o.

RWE Transgas, a. s.

Supraphon, a. s.

Vydavatelství Radioservis, a. s.

Podrobnosti ke konkrétnímu programu pobytů názorně ilustrují příspěvky v čísle; využili jsme zejména ukázek z mediálních ohlasů, které byly letos opět bohaté a pestré – informace zveřejnila Česká televize, Český rozhlas i celostátní a regionální noviny.

Letošní pobyty proběhly bez závažných zdravotních komplikací. Nicméně po delší době jsme museli řešit nemilou událost, když neznámý pachatel ukradl celé skupině (z Horní Orlice) při výletu v Praze cestovní pasy. A to dva dny před návratem na Ukrajinu! Díky pochopení velvyslanectví Ukrajiny v ČR a Cizinecké policie ČR se podařilo náhradní cestovní doklady vystavit v rekordně krátkém čase a zdarma.

A tak i tato skupina, stejně jako osm dalších, mohla odjet domů – v dobrém zdravotním stavu a bohatší o nové zážitky – nejen

takto dobrodružné. Děti zde navázaly nová přátelství, získaly cenné informace o zemi svých předků, budou v tom nejlepším vzpomínat na ochotu a vstřícnost našich lidí, na srdečná setkání s nimi.

Pobyty také letos proběhly v souladu se schválenými projekty a odborným programem. Podle vyjádření lékařských garantů dětem prospěly nejen fyzicky, ale i psychicky; opakované pobyty velmi příznivě ovlivňují celkový zdravotní stav účastníků, a odborníci proto doporučují v ozdravných pobytech pokračovat. Česká koordináční rada se uchází o grant na realizaci ozdravných pobytů také pro rok 2005.

Komorní Lhotka, Chata u Čápů

Ozdravného pobytu v obci Komorní Lhotka, v Chatě u Čápů, se zúčastnilo 42 dětí ze Žitomyrské oblasti. Jejich sociální skladba byla různorodá, mnoho dětí bylo z neúplných rodin a ze sociálně slabších vrstev.

Lékařskou péči zajišťovala MUDr. Alžběta Waloszková, která u dětí stanovila poruchy štítné žlázy, značnou únavu, oslabený imunitní systém, astma aj.

Program byl obsáhlý – fotbalové turnaje, společenské soutěže, výuka českého jazyka, českých a moravských lidových písniček, trampské táborové písničky atd. rozšiřovaly naše znalosti českého jazyka.

Děti podnikaly často výlety za českou kulturou, za poznáním flóry a fauny. Z výletů stojí za zmínku cesta lanovkou na Javorový vrch, výlet do Českého Těšína, do Ostravy s návštěvou ZOO, na horu Godula, Kotář za poznáním přírodní krásy naší země. Děti chodily také na zdravotní procházky, koupaly se v bazénu.

Každý večer měly děti program, ať to byla volba miss a „missáka“, nebo společenské, vědomostní hry a soutěže, sportovní dny či opékání buřtů u táboráku se zpěvem písniček a dětské diskotéky. Připravený a realizovaný program byl dětmi i vedoucími s velkou spokojeností přijat.

Aktivně se děti zapojily do „Dne české myslivosti“, během kterého poznávaly různé druhy rostlin a živočichů a který byl zakončen slavnostním pasováním šesti nejlepších dětí, předáním pasovacích listů a odznaků „Mladý myslivec a ochránce přírody“, hasičských slavností a Ligockého jarmarku.

Chceme poděkovat českým vedoucím za příjemný vztah k našim dětem a obětavou péči o ně.

Alla Novak, vedoucí skupiny

Děkujeme

Ozdravné a edukační pobyty dětí českých krajanů z Ukrajiny a běloruských dětí umožnily:

■

Ministerstvo zdravotnictví ČR
a Ministerstvo zahraničních věcí ČR
poskytnutím neinvestičních
účelových dotací

■

velvyslanectví ČR na Ukrajině
velvyslanectví ČR v Bělorusku
výběrem stanoveného okruhu účastníků
a bezplatným vystavením víz

V Bludově se zotavují děti z Běloruska

Čtyřlístek dětí z Běloruské oblasti Gomel dorazila do rekreačního střediska Vlčí Důl. Ozdravné pobyty pro školáky z oblastí postižených černobylskou katastrofou pořádá Společnost přátel národů východu.

„Následky havárie v Černobylu na zdraví lidí byly katastrofální, hodně nám o tom povídal náš profesor, který tam krátce po havárii působil jako lékař. Různá poškození se na dětech budou projevovat ještě dlouho a ozdravné pobyty by potřebovaly určitě všechny děti z Gomelské oblasti,“ vysvětlila tlumočnice Olga Kočetkovová z Minsku.

Dvacetiletá dívka studuje od podzimu na minské univerzitě češtinu a tak pobyt v Bludově bere jako zkušenost k nezaplacení. Pro Olgu i její spolužáky je největším problémem české písmenko ř.

„Učili jsme se je velmi dlouho, a ještě mi to moc nejde. Také jsou pro náš obtížná měkká a tvrdá i. Ale i přesto to je u nás o češtinu velký zájem, se mnou studuje další dvacítky lidí,“ vysvětlila poměrně plynulou češtinou Olga, která by se jednou chtěla žít jako překladatelka.

Z naší literatury ji nejvíce zaujali V. Nežval a Hrabal. Zdejší pobyt přivítala, protože pro lidi s průměrnými příjmy je cesta do České republiky finančně nedostupná.

Z článku (hak) v Moravském Severu 25. 6. 2004, str. 1

Děti z Černobylské oblasti přijely do Malé Morávky

Děti z Černobylské zóny tráví prázdniny na chatě Zátíší v Malé Morávce. Za organizací ozdravného a poznávacího pobytu stojí Společnost přátel národů východu, na financování se podílí několik sponzorů. „Přivezli jsme děti ze sociálně slabších rodin nebo sirotky. V některých případech rodiče zemřeli na rakovinu následkem černobylské jaderné havárie,“ prozradila pedagožka Larisa Vološinová, která se 42 dětmi a několika instruktory do Malé Morávky dorazila také.

Horský vzduch má na účastníky pobytu blahodárné účinky. Většina z nich trpí chro-

Do Malé Morávky opětovně přijely děti až z Ukrajiny

Poznat zemi a tradice svých předků přijelo čtyřlístek dětí z Ukrajiny do Malé Morávky. Edukační (naučný) tábor, jehož se účastní, je aktivitou Společnosti přátel národů východu a financuje jej ministerstvo zahraničních věcí. Jde o potomky vystěhovalců, kteří Česko opustili okolo roku 1886 a našli nový domov na Krymu, kde je tehdejší ruský car obdaroval půdou. Pobyt ukrajinských dětí na Bruntálsku jsou již tradiční. „Jedenkrát jsme tábor pořádali v Karlovicích a jedenkrát ve Vrbně pod Pradědem. Lokalitu pro tábor vybíráme nejen podle krajiny, ale hledáme místa, kde je možné poznávat české tradice,“ vysvětlila A. Martinková ze Společnosti přátel národů východu z Karviné.

Pro děti, které jsou převážně z přímořských oblastí, je pobyt na horách zpestřením. Některé z nich se předešlých táborů zúčastnily a znovu se vrací. Také letošní program je pestrý. „Byli jsme na Pradědu,

v jeskyních na Pomezí a zítra jedeme do Bruntálu na zámek a koupaliště. Chystáme se také do Olomouce, kterou považujeme za centrum kultury na Moravě,“ pokračovala paní Martinková. Včera večer se děti například učily tančovat polku a mazurku. Jejich vedoucí si pro ně připravili také šest českých písní, které je chtějí do konce pobytu naučit. „Českou hymnu ovládají lépe než naše děti,“ tvrdí Martinková. Také jména účastníků tábora svědčí o českých kořenech. Jeden z chlapců se jmenuje Anton Dvorak a s dětmi přijela z Ukrajiny také vedoucí Raísa Kralicková. Devatenáctidenní pobyt v Malé Morávce dětem skončí 30. července. Na chatě Zátíší, kde bydlí, je vystřídají děti z dětských domovů z Černobylu, jejichž ozdravný pobyt rovněž organizuje Společnost přátel národů východu.

Z článku Zuzany Pršalové v Moravskoslezském deníku 21. 7. 2004

Krajané ze Žitomiru v Horní Orlici

Dětský ozdravný tábor se konal v termínu od 8. srpna 2004 do 27. srpna 2004 v Horní Orlici, v hotelu Alfa. Děti absolvovaly vstupní a výstupní lékařské prohlídky, které prováděl MUDr. Kroulík.

Aby si děti zlepšily svůj zdravotní stav, navštívily termální bazén ve Velkých Losinách, chodily na procházky do přírody, do lesů na borůvky do koláčů, které jim pak upekli v hotelové kuchyni. Na táboře bylo chutné a kvalitní jídlo 5krát až 6krát denně.

Pro děti se organizovaly sportovní soutěže, míčové hry, tenis, stolní tenis, šipky, šachy aj. Děti podnikaly různé kulturní výlety a cestovaly za krásami přírody České republiky. Z výletů, které děti absolvovaly, stojí za zmínku Český ráj, hrad Trosky, zámek v Častolovicích, Litomyšl, klášter Hedeč, město Jičín a elektrárnu na řece Desná.

Výlet do Prahy byl nezapomenutelný. Děti viděly historické památky hlavního města: Václavské náměstí, Staroměstské náměstí, orloj, kostel Sv. Mikuláše, Karlův most, Zlatou uličku a Hradčany.

Děti nacvičily rovněž koncertní program.

níckými problémy dýchacích cest, chudokrevností, onemocněními jater a žaludku. „Výrazná fyzická omezení mezi nimi nejsou,“ konstatovala Anna Martinková ze Společnosti přátel národů východu.

Ihned po příjezdu děti prošly důkladnou zdravotní prohlídkou. Cesta z Kyjeva pro ně byla náročná. Od úterý 3. srpna se již věnují programu, který pro ně organizátoři tábora naplánovali. „Program plánuje bývalý ředitel školy v přírodě pod Pradědem Radim Děřda. Pobyt je zaměřený na turistiku, například včera se děti seznamovaly s buzolou

Navštívila nás Česká televize, rozhlas, senátor Čada a zástupci krajského úřadu p. Janecěk a p. Toman. Vztahy mezi českými a ukrajinskými vedoucími byly velmi dobré a příjemné. Tábor plně splnil své poslání, děti se ozdravují v čistém prostředí a během roku mají méně zdravotních problémů.

Nepříjemná situace nastala při výletě v Praze, kde neznámý pachatel odcizil cestovní pasy všech dětí a dvou vedoucích. Chtěli bychom poděkovat zvláště p. Lukavskému za jeho pomoc při řešení vzniklé situace. Bez jeho pomoci by ukrajinské děti měly velké problémy. Také bychom chtěly poděkovat p. Bouškovi za jeho náklonnost k ukrajinskému lidu.

Po příjezdu domů, mi rodiče dětí řekli zajímavou věc, že za tři týdny některé děti vrostly až o čtyři centimetry a byl na nich vidět lepší zdravotní stav, než který měly před odjezdem na ozdravný pobyt do ČR.

Děkujeme za tři pohostinné týdny, které uběhly rychle a v dobré náladě. Děkujeme a těšíme se na případné další setkání.

Lena Gajdalovič, vedoucí skupiny

a pracovaly s mapou. Dnes budou dělat vory z přírodních materiálů,“ řekla Martinková. V pátek účastníci zavítají do jeskyní Na Pomezí a v pondělí je čeká pěší túra na Petrovy kameny. Ti odolnější odsud zamíří podél Bílé Opavy do Karlovy Studánky. Dál je v programu také návštěva bazénu v Břidličné a poznávací výlet do Olomouce. „Víme, že děti mají rády návštěvy supermarketů, tak je vyvezeme i tam,“ sdělila organizátorka. Děti v Malé Morávce stráví celkem devatenáct dní.

Zuzana Pršalová, Moravskoslezský deník – 5. 8. 2004

Na ozdravném pobytu pro ukrajinské děti

Každé léto organizuje česká Společnost přátel národů východu ozdravné pobyty pro děti z Ukrajiny. Letos pozvala Společnost do ČR osm skupin, mezi nimi děti – potomky volyňských Čechů a děti žijící v oblastech zasažených černobylskou havárií. Na jeden z pobytů v Karlově pod Pradědem na severní Moravě zavítal Štěpán Černoušek.

Čtyřicet pět ukrajinských dětí tráví tři srpnové týdny v útulném rekreačním zařízení v horách Jeseníky. Husté lesy, čistý vzduch a klid. Právě takové podmínky jsou příznivé pro jejich zdraví.

Tábory pro volyňské Čechy jsou financovány z grantů českého Ministerstva zdravotnictví. Ale jak říká A. Martinková, v posledních třech letech na ozdravné pobyty do ČR přijíždějí i ukrajinské děti, které nemají české předky. Právě takové děti odpočívají v Karlově pod Pradědem. „Naši Společnosti se pro tyto pobyty podařilo najít sponzory – letos to jsou zejména Transgas a Škoda JS. Letos zde máme sirotky, jejichž rodiče zemřeli na následky havárie, děti z neúplných rodin a s velkými zdravotními problémy.“

„Děti žijící v černobylské zóně často a rychle onemocní. Mají nemocné dýchací cesty a plíce. Děti, které tři týdny odpočívají v Čechách, v zimě méně marodí,“ říká Larisa Vološinová z Černobylského centra

UNESCO. Priváží ukrajinské děti do ČR již potřetí.

Jednou z vedoucích je i Jelena Romaněnková, studentka kybernetiky Kyjevské univerzity. „Například večer se shromáždíme u táboráku a zpíváme písničky – české i ukrajinské. Děti se seznamují s českým jazykem a českou kulturou, a to je dobře. Rády zpívají česky. Dnes jsme děti rozdělili na tři skupinky. Měly jít do hor a najít stopy divokých zvířat a udělat jejich sádrové odlitky. Naučily se pracovat s mapou a kompasem. Doma nic takového nedělaly. Líbí se jim, že se k nim chováme jako k dospělým. Líbí se jim také fotbal. Je mezi námi hodně fotbalistů, kopanou mají ráda i děvčata.“

O tom, že se ukrajinským dětem na táboře skutečně líbí, jsem se přesvědčil při rozhovoru s 13letým Nikolajem: „Je zde moc pěkně, lidé jsou tu dobří, jídlo je výborné, každý den máme jiný program.“

Ozdravné pobyty, pořádané Společností přátel národů východu, mají příznivý vliv nejen na zdraví dětí, ale i na dětskou psychiku: „Dětem se zklidňuje a posiluje nervový systém. Aktivně zde žijí, aktivně odpočívají. Po návratu domů jsou klidnější a méně nervózní. Jsou trpělivější a dokonce se i lépe učí.“

*Z relace ČRo 7 26. 8. 2004,
připravil Štěpán Černoušek*

Děti z Černobyly si užívají hor

Horské prostředí Jeseníků působí jako balzám na podlomené zdraví 42 dětí z oblasti Černobyly. Užívají si třítydenní pobyt na chatě Zátíší v Malé Morávce.

Dětský tábor pořádá Společnost přátel národů východu. „Podnikáme túry na hory. Děti zajímá i naše kultura, navštívíme zámek v Bruntále, Olomouc a lázně Jeseník,“ přiblížila náplň tábora vedoucí Anna Martinková.

Podle ukrajinské vedoucí Larisy Vološinové trpí děti nemocemi dýchacích cest, žaludku, jater a krve. Některé mají neurózy. „Jsou to chronické potíže, pro očistění organismu mají žít alespoň čtyři měsíce v roce v ekologicky čistém prostředí,“ vysvětlila.

Na tábor byly vybrány děti z neúplných a sociálně slabých rodin z černobylské zóny.

Blesk, 5. 8. 2004

Sponzoři a hosté mezi dětmi

V těchto dnech probíhá v Odborné dětské léčebně v Bukovanech již pátý ozdravný pobyt dětí z Ukrajiny, žijících v oblasti postižené černobylskou havárií, který pořádá každoročně Společnost přátel národů východu. V bohatém doprovodném programu navštívily děti Prahu, Hlubokou, České Budějovice a také několik zajímavých míst na Příbramsku.

Čtrnácté září bylo pro ně zvláště slavnostní. Navštívil je zástupce Velvyslanectví Ukrajiny ing. Fedurcia, paní Knapová z ministerstva zahraničních věcí, místopředsdové ČKR SPNV, místostarosta MÚ Příbram MVDr. Beneš, starosta obce Milín ing. Nekl a další hosté a sponzoři. Pro hosty připravily děti pestrý program recitace, ukrajinských a českých písní. V přátelské besedě vyjádřily velkou spokojenost s pobytem a péčí pracovníků léčebny a poděkování všem sponzorům, kteří především umožňují realizaci doprovodného programu.

KF Periskop, č. 36, 24. 9. 2004

Ozdravné pobyty ukrajinských dětí žijících v oblastech postižených černobylskou havárií

Partneři projektu:

ŠKODA JS, a. s. se sídlem v Plzni a TRANSGAS, a. s. se sídlem v Praze.

Finančními a naturálními dary projekt podpořily:

ADRIANA – výrobce těstovin, s. r. o. se sídlem v Litovli; Exportní garanční a pojišťovací společnost, a. s. se sídlem v Praze; Fortex – AGS, a. s. se sídlem v Šumperku; CHEMOPETROL, a. s. se sídlem v Litvínově; Jihočeská plynárenská, a. s. se sídlem v Českých Budějovicích, L – DELTA, a. s. se sídlem v Praze; Sellier & Bellot, a. s. se sídlem ve Vlašimi; Sellier & Bellot Trade, a. s. se sídlem v Praze; Severočeské doly, a. s. se sídlem v Chomutově; Středočeská plynárenská, a. s. se sídlem v Praze a UNIPETROL, a. s. se sídlem v Praze.

Privet je česky ahoj

Slovo „ahoj“ zná teď na Ukrajině mnoho dětí – zejména těch, které byly díky pomoci české Společnosti přátel národů východu na ozdravných pobytech v České republice. Právě v těchto dnech další skupina 42 chlapců a děvčat, nemocných následkem černobylské havárie, odjíždí do pohostinné a přátelské země. Jsou to děti ze Slavutiče, Korosteně, Borodjanky, Bojarky v Kyjevské oblasti i z hlavního města.

„Materiální a další podmínky pro pobyt zajišťuje Společnost přátel národů východu,

zač jí srdečně děkujeme,“ říká jedna z vedoucích Černobylského programu obnovy a rozvoje UNESCO Oksana Nikolajevna Garněc. „O vystavení potřebných cestovních dokumentů se stará první tajemnice Velvyslanectví České republiky na Ukrajině Alice Sobotková. Znáám tuto laskavou paní s dobrým srdcem několik let, jsme jí vděční za veškerou práci spojenou s ozdravnými pobyty našich dětí.“

„Co čeká naše děti v České republice?“ Ptáme se představitel fondu Důvěra z Borotňanského centra sociálně-psychologické rehabilitace, Alexandra Jevgenijeviče Romaněnka. „Vzpomínám na svou první cestu

se skupinou dětí v roce 2000 a velmi krásné přijetí v Čechách. Báječná česká kuchyně – strava pětikrát denně, jídlo chutné a vydatné. Nezapomenutelné jsou procházky po Praze a dalších krásných historických městech, sportovní program... Víím, že se nic z toho nezměnilo, že tomu bude tak i letos. A navíc – po návratu si mnoho našich dětí dopisuje s českými kamarády. Já sám si již čtvrtým rokem píš s panem Vodičkou, který se během našeho prvního pobytu staral o děti z mé skupiny.“

Takže „ahoj“ naši čeští přátelé!

*G. Prichod'ko, Kyjevská pravda
z 10. srpna 2004, str. 1 (překlad)*

Vzpomínky

*Vzpomínky – ohýnky v paměti zní
Má duše, přátelé k Vám se kloní
Radosti, mladosti odletěl květ
Láskou se splnila cestička let*

*Co bylo splynulo jsou krásné dny
Písnička mámina mně ještě zní
V srdci vám lásku a starosti
Přeju vám radosti a krásu štěstí.*

*Valentina Zezulja-Firsová
(autorka byla vedoucí skupiny dětí
z Ukrajiny na pobytě v Bukovanech)*
* * *

Vážený pane místopředsedo,

...ujišťuji Vás, že Ministerstvo zahraničních věcí ČR si Váží Vaší aktivity, a to nejen na poli kultury, nýbrž i pokud jde o organizování letních táborů pro mládež ze zemí na východ od České republiky, o němž k našemu sluchu docházejí jen pozitivní ohlasy. Z dopisu ředitele odboru kulturních a krajan-ských vztahů MZV ČR PhDr. Ing. Zd. Lyčky

* * *

Vážený pane místopředsedo,

rád Vám sděluji, že místopředseda Oblastního výkonného výboru Gomelské oblasti zaslal Velvyslanectví České republiky v Minsku děkovný dopis, v němž vysoce pozitivně hodnotí organizaci a průběh ozdravného pobytu dětí z jejich oblasti v Bludově. Zdůrazňuje, že děti se vrátily plny dojmů a nezapomenutelných vzpomínek, zlepšilo se jejich zdraví i psychická kondice.

Věřím, že spolupráce s ozdravnými pobyty dětí z černobylské oblasti bude pokračovat i v budoucnu a stane se základem pro prohlubování kontaktů obou našich národů.

Rád Vám tlumočím tato dobrá slova a věřím, že rovněž naše spolupráce bude pokračovat i v příštím roce a letech dalších.

Z dopisu Vladimíra Lukaštíka,
rady Velvyslanectví ČR v Bělorusku

* * *

Krajané v Žitomiru

Žitomirská společnost Volynských Čechů pokračuje v divadelní činnosti. Letos jsme byli pozváni na vystoupení v Parku J. Gagarina v Žitomiru, které oslavovalo svátek „Den města“. Koncert se konal v přírodě. První zpívaly děti několik českých dětských písniček a měly úspěch. Pak na pódium přišla starší generace žitomirských chlapců, kteří zazpívali blok písniček zakončený moravskou polkou. Sklidili velký potlesk.

Letos podruhé nás navštívil český učitel z Rakovníka pan Ivo Mička. Během měsíce

V českých zotavovnách se léčí děti našich krajanů z Ukrajiny

Přes dvě stovky dětí našich krajanů z Ukrajiny se letos o prázdninách léčily v českých zotavovnách z následků černobylské jaderné havárie. Kromě Orlických hor a Jeseníků byly i v Dětské léčebně Ch. Masarykové v Bukovanech u Příbrami, kde se celoročně léčí děti s respiračními problémy.

Do Bukovan jezdí české děti z Ukrajiny už pět let a podle primáře zdejší léčebny Jiřího Lázníčky se na nich život v oblasti zasažené černobylskou katastrofou podepsal přesto, že se všechny narodily až několik let po výbuchu. Děti tam žijí, konzumují potraviny, které se tam urodily, a přicházejí do styku s kontaminovaným prostředím. Obecně můžeme říct, že stav výživy u těchto dětí je oproti našim slabší, jsou trochu podvyživené. Jejich obranyschopnost a odolnost proti nemocem je různá. Jsou skupiny, jako třeba ta nynější, kde jsou děti dost nemocné.

Hlavním kritériem pro výběr dětí našich krajanů je jejich zdravotní stav. Ozdravných pobytů se tak účastní především děti s chronickými nemocemi dýchacích cest, poruchami štítné žlázy, krevetvorby a imunity. Do Bu-

kovan letos z Ukrajiny přijelo 45 dětí. Zůstanou v léčebně až do 19. září.

„Dvacet dětí je z Kyjeva, jednadvacet z Dubna a čtyři děti jsou z Melitopolu. Jsou to děti českých krajanů, z českých rodin, všechny mají český původ,“ upřesnil ukrajinský vedoucí Viktor Veselý.

Jednou z dívek, které se v Bukovanech v těchto dnech léčí, je i dvanáctiletá Žeňa z Dubna ve Volyni. Česky ji učí mluvit její babička: „Žila mnoho let v Čechách, studovala tam.“ Takže u vás doma se ještě mluví česky? „Da.“ Ty jsi tady v Česku poprvé, nebo jsi tu už byla? „Podruhé.“ A kdes byla předtím? „V Komorní Lhotce.“ Bylas někdy i v Praze? „Byla jsem v Praze.“ Jak se ti tam líbilo? „Moc. (Klasno!)“

Pobyt dětí českých krajanů z Ukrajiny v českých ozdravných každoročně zajišťuje a hradí Společnost přátel národů východu. Prostředky získává zčásti z českých ministerstev zdravotnictví a zahraničních věcí a zčásti od zhruba čtyř desítek sponzorů.

Milena Štráfěldová,
z relace ČRo 7 10. 9. 2004

Přehled ozdravných a edukačních pobytů pořádaných v roce 2004 Společností přátel národů východu

č.	místo konání a vedoucí ozdravného, resp. edukačního pobytu	termín konání	počet zahr. účastníků
ozdravné pobyty dětí českých krajanů z Ukrajiny – oblastí postižených černobylskou havárií dotace Ministerstva zdravotnictví ČR			
1	chata U Čápů, Komorní Lhotka, vedoucí: E. Mořkovská	20. 6.–10. 7.	45
2	penzion Račů údolí, Uhelná u Javorníku, vedoucí: A. Martinková	21. 6.–11. 7.	45
3	chata U Čápů, Komorní Lhotka, vedoucí: J. Herec	12. 7.–1. 8.	45
4	hotel ALFA, Horní Orlice u Králík, vedoucí: M. Bouška	8. 8.–28. 8.	45
5	DOL Ch. Masarykové, Bukovany, vedoucí: M. Černožorský	30. 8.–19. 9.	44
ozdravný pobyt běloruských dětí z oblastí postižených černobylskou havárií dotace Ministerstva zdravotnictví ČR			
6	hotel Vlčí důl, Bludov, vedoucí: K. Janíček	12. 6.–30. 6.	46
edukační pobyt dětí českých krajanů z Ukrajiny – dotace Ministerstva zahraničních věcí ČR			
7	chata Zátíší, Karlov pod Pradědem, okr. vedoucí: A. Martinková	13. 7.–31. 7.	37
ozdravný pobyt ukrajinských dětí z oblastí postižených černobylskou havárií – dary českých sponzorů			
8	chata Zátíší, Karlov pod Pradědem, vedoucí: A. Martinková	2. 8.–21. 8.	45
9	DOL Ch. Masarykové, Bukovany, vedoucí: M. Černožorský	30. 8.–19. 9.	5
c e l k e m zahraničních účastníků 357: z toho 332 dětí + 25 dospělých			

přednášel našim krajanům češtinu a také nás učil nové písničky. Na den svatého Václava jsme byli pozváni do žitomirského kostela tohoto českého patrona. Zazpívali jsme zde písničky, které nás naučil pan Mička.

V říjnu nás navštívili představitelé Centra humanitární pomoci krajanům. Přivezli nám

novou českou vlajku, knihy a krásný kalendář s českými písněmi. Byli hosty předsedkyně našeho spolku MUDr. Emy Snidevičové.

Počátkem listopadu se tradičně koná český ples v Kyjevě a náš spolek si připravil nové písničky a tance.

Lena Gajdalovič